<u>החלטות מישיבת המועצה להשכלה גבוהה האחת עשרה, מס' (473) 38</u>
<u>שהתקיימה בירושלים כ"ב, בתמוז תשס"ט (30.6.2009)</u>

<u>מינוי פרופ' מנואל טרכטנברג לתפקיד יו"ר ות"ת</u>

11/ 636 <u>ה ח ל ט ה</u>

המועצה להשכלה גבוהה מחליטה למנות את פרופ' מנואל טרכטנברג כיו"ר הוועדה לתכנון ולתקצוב. החל מיום 1.9.2009 לתקופת כהונה של שלוש שנים.

****

התקיימה הצבעה חשאית:

בעד – 19

אין נמנעים ואין מתנגדים

ההחלטה התקבלה פה אחד

****

<u>פרופ' שלמה גרוסמן, יו"ר ות"ת:</u>

ברך על ההחלטה למנות את פרופ' טרכטנברג ליו"ר ות"ת ואיחל לו הצלחה רבה בתפקיד.
הודה לחברי המל"ג על שנתנו בו אמון לאורך השנים.

<u>מר גדעון סער, יו"ר המועצה ושר החינוך:</u>

הודה שוב לפרופ' שלמה גרוסמן על ההשקעה וההתמדה בתפקיד בשנים שהיו קשות מאוד למערכת.

<u>ניצול לרעה של החופש האקדמי במוסדות להשכלה גבוהה</u>

בעקבות הופעתו של השיח ראאד סלאח באוניברסיטת חיפה ובאוניברסיטת ת"א, ביקש השר, מר גדעון סער, לקיים דיון בניצול לרעה של החופש האקדמי במוסדות להשכלה גבוהה.
בדיון השתתף פרופ' אהרון בן זאב, נשיא אוניברסיטת חיפה, אשר בא להבהיר את עמדת האוניברסיטה בנושא.
חברי המועצה להשכלה גבוהה הביעו את דעתם בנושא והעלו שאלות בפני נשיא אוניברסיטת חיפה.
בתום הדיון הוחלט להעביר לכל המוסדות להשכלה גבוהה הודעה בזו הלשון:

11/ 637 <u>ה ח ל ט ה</u>

המועצה להשכלה גבוהה דנה בנושא הרצאתו של השיח ראאד סלאח באוניברסיטת חיפה ובאוניברסיטת תל-אביב והיא קוראת למוסדות להשכלה גבוהה - להפעיל את שקול דעתם - ולא לאפשר שימוש לרעה בערכי חופש הביטוי והדמוקרטיה באמצעות מתן במה להסתה לאלימות, לגזענות ונגד קיומה של מדינת ישראל".

****

התקיימה הצבעה:

בעד – 15

נמנע – 1

ההחלטה התקבלה

****

ה ח ל ט ו ת

<u>הארכת הכהונה של יו"ר ות"ת סגן יו"ר ות"ת חבר ות"ת וסגן יו"ר המועצה</u>

11/ 638 **<u>הארכת תקופת כהונתו של פרופ' שלמה גרוסמן – יו"ר ות"ת</u>**

המועצה להשכלה גבוהה האריכה את תקופת כהונתו של פרופ' שלמה גרוסמן, כיו"ר ות"ת, עד ליום 31.8.09.

* * * * * * * * * *

התקיימה הצבעה:

בעד – 14

אין נמנעים ואין מתנגדים

ההחלטה התקבלה פה אחד

(פרופ' שלמה גרוסמן לא השתתף בהצבעה)

* * * * * * * * * *

11/ 639 **<u>הארכת תקופת כהונתו של פרופ' אורי קירש – חבר ות"ת וסגן יו"ר ות"ת</u>**

המועצה להשכלה גבוהה האריכה את תקופת כהונתו של פרופ' אורי קירש, כחבר ות"ת וכסגן יו"ר ות"ת, עד ליום 31.8.09.

* * * * * * * * * *

התקיימה הצבעה:

בעד – 14

אין נמנעים

אין מתנגדים

ההחלטה התקבלה פה אחד

(פרופ' אורי קירש לא השתתף בהצבעה)

* * * * * * * * * *

11/ 640 **<u>הארכת תקופת כהונתו של פרופ' משה מנדלבאום – חבר ות"ת</u>**

המועצה להשכלה גבוהה האריכה את תקופת כהונתו של פרופ' משה מנדלבאום, כחבר ות"ת, עד ליום 31.8.09

* * * * * * * * * *

התקיימה הצבעה:

בעד – 15

אין נמנעים

ואין מתנגדים

ההחלטה התקבלה פה אחד

(פרופ' מנדלבאום לא היה נוכח בישיבה זו)

* * * * * * * * * *

11/ 641 **<u>הארכת תקופת כהונתו של פרופ' נחום פינגר – סגן יו"ר המל"ג</u>**

המועצה להשכלה גבוהה האריכה את תקופת כהונתו של פרופ' נחום פינגר, כסגן יו"ר המל"ג, עד ליום 31.8.09

* * * * * * * * * *

התקיימה הצבעה:

בעד – 14

אין נמנעים

אין מתנגדים

(פרופ' נחום פינגר יצא מחדר הישיבות ולא השתתף בהצבעה)

נוהל קבלת החלטות בכתב:

11/ 642 בקשתה של מכללת סכנין להכשרת עובדי הוראה לפתוח תכנית לימודים לתואר שני (M.Ed) במנהיגות בית ספרית – המלצה על העברה לוועדה הקבועה לבדיקת תוכניות במנהיגות בית ספרית .

המועצה להשכלה גבוהה החליטה לאמץ את המלצות ועדת המשנה לענייני אוניברסיטאות ומכללות לחינוך, כדלקמן:

1. להקים ועדה לבדיקת בקשתה של מכללת סכנין להכשרת עובדי הוראה לפתוח תכנית לימודים לתואר שני (M.Ed) במנהיגות בית ספרית.
2. להעביר את התכנית לבדיקתה של ועדה קיימת, הבודקת מספר תכניות לתואר שני (M.Ed) בתחום זה. חברי הוועדה הם:
   - פרופ' יזהר אופלטקה – ביה"ס לחינוך, אוניברסיטת תל אביב (יו"ר)
   - פרופ' יובל דרור – ביה"ס לחינוך, אוניברסיטת תל אביב
   - ד"ר יוסף קליין – ביה"ס לחינוך, אוניברסיטת בר אילן
   - ד"ר זהבה רוזנבלט – הפקולטה לחינוך, אוניברסיטת חיפה
   - גב' אפרת שגיא – מרכזת הוועדה
3. . בבדיקתה תיתן הוועדה את דעתה לנושאים הבאים:
   א. עומס רב בשני הקורסים העוסקים בשיטות מחקר.
   ב. הלימה בין כמות הנושאים הנלמדים והיקפם לביבליוגרפיה.

11/ 643 דו"ח הוועדה שבדקה את בקשתה של מכללה ירושלים לפתוח תכנית לימודים לתואר שני (M.Ed) בהוראת המדעים – המלצה על אישור פרסום והרשמה.

המועצה להשכלה גבוהה החליטה לאמץ את המלצות ועדת המשנה לענייני אוניברסיטאות ומכללות לחינוך, כדלקמן:

1. להודות לוועדה בראשותו של פרופ' אורי גניאל על עבודתה ועל הדוח שהגישה.
2. לאשר למכללה ירושלים לפרסם את דבר פתיחתה של תכנית הלימודים לתואר שני (M.Ed) בהוראת המדעים, לרשום אליה תלמידים ולהתחיל בה את הלימודים.
3. הוועדה בראשותו של פרופ' אורי גניאל תמשיך ללוות את המכללה לקראת שלב ההסמכה. הוועדה תיתן את תשומת לבה לנושאים הבאים:
   א. דרישות הקבלה באנגלית לתכנית.
   ב. עומס הנושאים הקיים בקורסים השונים אשר היקפם אינו מצדיק עומס זה.
   ג. הוספת עיתון מקצועי לרשימות הביבליוגרפיות של הקורסים "מנגנונים בהתנהגות בעלי חיים" ו"פרקים נבחרים בפיזיולוגיה של הצמח", שיהיה בספריה והתלמידים יוכלו להיעזר בו.
   ד. הימצאות ספרים מתאימים ללימוד פיסיקה בספריית המכללה.
   ה. הקפדה על נגישות למאגרי מידע חיוניים של הסטודנטיות.
   ו. הצטיידות המעבדות בכל הנדרש לביצוע הניסויים המוצעים בקורס "מבוא לפיסיקה מודרנית.

11/ 644 דו"ח הוועדה שבדקה את בקשתה של המכללה לחינוך ע"ש גורדון לפתוח תכנית לימודים לתואר שני (M.Ed) בחינוך משלב – המלצה על אישור פרסום והרשמה.

המועצה להשכלה גבוהה החליטה לאמץ את המלצות ועדת המשנה לענייני אוניברסיטאות ומכללות לחינוך, כדלקמן:

1. להודות לוועדה בראשותה של פרופ' לאה קוזמינסקי על עבודתה ועל הדוח שהגישה.
2. לאשר למכללה לחינוך ע"ש גורדון לפרסם את דבר פתיחתה של תכנית לימודים לתואר שני (M.Ed) בחינוך משלב, לרשום אליה תלמידים והתחיל בה את הלימודים.
3. ישנה בתכנית התייחסות מצומצמת לכמה נושאים (כולל: סוגיות בחברה הישראלית, תוכניות התערבות, לקויות שונות) ונדרשת העמקה בתחומים אלו, במיוחד כאשר הם נלמדים בקרב סטודנטים לתואר שני, שאין להם רקע בחינוך מיוחד.

11/ 645 אישור הרכבי ועדות:

אישור הרכב הוועדה לבדיקת בקשת המכללה האקדמית גליל מערבי לפתוח תוכנית לימודים לתואר ראשון (B.A) בתיאטרון.

בישיבתה ביום 30.6.2009 המועצה להשכלה גבוהה דנה בנושא שבנדון והחליטה כלהלן:

להקים ועדה לבדיקת הבקשה.

1. דו"ח הוועדה לא יובא לדיון בועדת המשנה/במל"ג בטרם תתקבל התייחסותם של אגפי הות"ת הרלוונטיים ו/ או קבלת המלצת ות"ת למל"ג.
2. לאשר את הרכב הועדה כלהלן:

- פרופ' שפרה שינמן- ראש המגמה לטיפול באומנויות, הפקולטה לחינוך, אוניברסיטת חיפה- יו"ר.
- פרופ' נורית יערי- ראש החוג לאמנות התיאטרון, אוניברסיטת תל אביב.
- פרופ' יהודה מורלי- ראש החוג לתיאטרון, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- גב' מירי כהן- מרכזת הוועדה.

אישור הרכב הועדה המלווה את המכללה האקדמית תל חי להעניק תואר ראשון (B.A) בשרותי אנוש.

המועצה להשכלה גבוהה דנה ביום 30.6.2009 בבקשת המכללה האקדמית תל חי לקבל הסמכה להעניק תואר ראשון (B.A.) בשרותי אנוש, והחליטה כלהלן:

1. להקים ועדה מלווה שתבחן את תכנית הלימודים בשירותי אנוש לקראת ההסמכה להעניק תואר ראשון.
2. לבקש מהוועדה המלווה לקראת הסמכה להתייחס:
3. לדוחות האיכות בתחום ולהחלטות המל"ג, אם יתקבלו בנושא.
4. לספי קבלה בתכנית.
5. לאשר את הרכב הוועדה המוצע להלן:

- פרופ' יוסף קטן – בית הספר לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת תל אביב– יו"ר.
- פרופ' רותי כץ- החוג לשרותי אנוש, אוניברסיטת חיפה.
- פרופ' גד יאיר – המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, האוניברסיטה העברית.
- גב' גלי שפירא רונן - מרכזת הוועדה.

מינוי סוקר נוסף לבדיקת בקשת המכללה האקדמית עמק יזרעאל לפתוח תוכנית לימודים לתואר ראשון (B.A) דו חוגי בכלכלה.

בישיבתה ביום 30.06.2009 דנה המועצה להשכלה גבוהה בבקשת המכללה האקדמית עמק יזרעאל לפתוח תוכנית לימודים לתואר ראשון .B.A דו חוגי בכלכלה ובחוות דעת המומחים, והיא מאמצת את המלצת ועדת המשנה למוסדות שאינם אוניברסיטאות ושלוחות מחו"ל (מיום 09.06.2009) ומחליטה להעביר את הבקשה לחוות דעתו של מומחה נוסף מהתחום-פרופ' בני בנטל- החוג לכלכלה, אוניברסיטת חיפה.

<u>שינוי הרכב הוועדה העליונה למינוי פרופסורים של המל"ג בתחומים: מדעי החברה מינהל ומשפטים.</u>

המועצה להשכלה גבוהה, בישיבתה שהתקיימה בתאריך 30.6.2009, אישרה ב"נוהל קבלת החלטות בכתב" את חילופי הגברי בוועדה העליונה למינוי פרופסורים של המל"ג בתחומים: מדעי החברה, מינהל ומשפטים, במסגרתם יחליף פרופ' שיזף רפאלי (פרופסור במנהל עסקים, אוניברסיטת חיפה), את פרופ' תמר כתריאל, שפרשה.

ההרכב המלא של הוועדה העליונה למינוי פרופסורים של המל"ג בתחומים: מדעי החברה, מינהל ומשפטים הוא כדלקמן:

- פרופ' עמוס שפירא (יו"ר) - משפטים, אוניברסיטת תל-אביב
  פרופ' מרים ארז - משאבי אנוש בחקר עבודה, הטכניון
- פרופ' גליה גולן - מדע המדינה, המרכז הבינתחומי הרצליה
- פרופ' אברהם דורון - עבודה סוציאלית, האוניברסיטה העברית בירושלים
- פרופ' אבישי הניק - פסיכולוגיה, אוניברסיטת בן גוריון בנגב
- פרופ' אפרים יער (יוכטמן) - סוציולוגיה, אוניברסיטת תל אביב
  פרופ' יעקב פרוש - כלכלה, אוניברסיטת בר אילן
- פרופ' עמוס רולידר - מדעי ההתנהגות, מכללה אקדמית עמק יזרעאל
- פרופ' שיזף רפאלי - מנהל עסקים, אוניברסיטת חיפה
- מר מרק אסרף - מרכז הוועדה, המועצה להשכלה גבוהה

<u>אישור הרכב הועדה לבדיקת בקשת המכללה האקדמית לחינוך אחוה לפתוח תכנית לימודים לתואר שני (M.Ed) בחינוך מיוחד.</u>

בישיבתה ביום 30.6.09 אישרה המל"ג בנוהל קבלת החלטות בכתב את הרכב הוועדה כלהלן:

- . פרופ' לאה קוזמינסקי – המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי – יו"ר
- . ד"ר גלעדה אבישר – המכללה האקדמית בית ברל
- . ד"ר טלי היימן – האוניברסיטה הפתוחה
- . ד"ר חפציבה ליפשיץ – אוניברסיטת בר אילן
- . גב' אפרת שגיא – מרכזת הוועדה

<u>אישור הרכב וועדה לבדיקת בקשת המכללה האקדמית דתית לחינוך שאנן לפתוח תכנית לימודים לתואר שני (M.Ed) בהוראת אנגלית.</u>

בישיבתה ביום 30.6.2009 אישרה המועצה להשכלה גבוהה במסגרת נוהל קבלת החלטות בכתב, את הרכב הוועדה לבדיקת בקשת המכללה האקדמית הדתית לחינוך, שאנן לפתוח תוכנית לימודים לתואר שני (M.Ed) בהוראת אנגלית.

להלן ההרכב שאושר:

- ..פרופ' עירית קופפרברג – חינוך לשוני, מכללת לוינסקי לחינוך – יו"ר
- ..פרופ' אילנה שוהמי – חינוך לשוני, ביה"ס לחינוך, אוניברסיטת תל אביב.
- ..ד"ר סמדר דוניצה-שמידט – הוראת אנגלית, מכללת סמינר הקיבוצים.
- ..גב' אפרת צדקה – מרכזת הוועדה

<u>אישור הרכב הוועדה המלווה לבדיקת תכנית הלימודים לתואר ראשון (B.Sc.) בביוטכנולוגיה המתקיימת במכללה האקדמית הדסה ירושלים.</u>

1. . בהמשך להחלטת המועצה להשכלה גבוהה בנושא מישיבתה מיום 24.2.2009, במסגרתה הוחלט להאריך את ההסמכה של המכללה האקדמית הדסה להעניק תואר ראשון (B.Sc.) בביוטכנולוגיה בשנתיים נוספות (דהיינו, עד חודש אפריל 2011), המועצה מאמצת את המלצת ועדת המשנה לענייני טכנולוגיה והנדסה מישיבתה ביום 31.3.2009, ומחליטה כלהלן:
2. . לפנות לכמה מחברי הוועדה המלווה שבדקה את התכנית לקראת שלב ההסמכה בבקשה לכהן בוועדה שתבחן את התכנית לקראת שלב ההסמכה הקבועה.
3. . לבקש מהוועדה לבחון, בין היתר, את הנושאים הבאים:

א. סגל ההוראה: התאמת ראש התכנית לכהן בתפקיד; התאמת תחומי ההתמחות של אנשי הסגל לאספקטים השונים הנלמדים במסגרת התכנית.

ב. לבקש מהוועדה המלווה שתוקם לבדוק את רמת הלימודים בתכנית בכלל, ואת רמת הבחינות בפרט.

ג. המעבדות העומדות לרשות התכנית והתאמתן לצרכים עתידיים.

ד. אחוזי הנשירה של תלמידי התכנית.

ה. תנאי הקבלה לתכנית: לוודא שקיימת הלימה בין תנאי הקבלה המוצהרים על ידי המכללה לבין התנאים בהם מתקבלים תלמידים לתכנית בפועל; בחינת שיעור התלמידים החריגים (שאינם עומדים בתנאי הקבלה) ומתקבלים לתכנית באמצעות ראיון קבלה.

3. כמו כן, מתבקשת הוועדה המלווה להעביר המלצה לועדת המשנה לענייני טכנולוגיה והנדסה בנוגע לסוגיה העקרונית בדבר משך הלימודים של תכניות לימודים לתואר ראשון בביוטכנולוגיה (דהיינו, האם תכניות לימודים לתואר ראשון בביוטכנולוגיה הנמשכות שלוש שנים יכולות להילמד בצורה מעמיקה וראויה, או שמא ישנו צורך להאריך את משך הלימודים בתחום).
4. להלן הרכב הוועדה שאושר:

- פרופ׳ ברכה רגר – הפקולטה למדעי הבריאות, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב – יו״ר הוועדה.
- פרופ׳ רוזה אזהרי – המחלקה להנדסת ביוטכנולוגיה, המכללה האקדמית להנדסה אורט ע״ש בראודה.
- פרופ׳ אורי קוגן – הפקולטה להנדסת מזון וביוטכנולוגיה, הטכניון.\

11/ 646 <u>דיווח אלקאסמי – מכללה אקדמית לחינוך - אודות עמידת המסלול של החינוך מיוחד (גיל 6-21) בהחלטת המתווים המנחים בהכשרה להוראה.</u>

1. המועצה להשכלה גבוהה רושמת לפניה את דבר דיווח אלקאסמי – מכללה אקדמית לחינוך - ומאשרת למכללה להפעיל את המסלול לחינוך מיוחד (גילאי 6-21) לקראת תואר ״בוגר בהוראה״ (B.Ed.), בהתאם למתווים המנחים בהכשרה להוראה (החלטת המל״ג מיום 21.11.2006).
2. לאשר את הפעלת תכניות הלימודים לאקדמאים (לימודי תעודת הוראה), לפי המתווים, במסלול החינוך המיוחד (גילאי 6-21) על סמך הצהרת המכללה כי תכנית הלימודים לתעודת הוראה לאקדמאים דומה במידה רבה לתכנית הלימודים לתלמידים סדירים (הלומדים לתואר ראשון עם תעודת הוראה במסלול). לכן תכנית זו לא תוגש למל״ג בנפרד.

א. המוסד מתחייב לעמוד בכל התנאים הנדרשים במתווים החדשים בנוגע להתאמת לימודי ההכשרה להוראה במסלול החינוך המיוחד (גילאי 6-21) לאקדמאים במתכונות ייחודיות (סעיף 11 בהחלטת המל״ג בנושא המתווים).

ב. המוסד מתחייב לקיים את תנאי הקבלה של אקדמאים לתכנית כמפורט להלן:

1. ממוצע ציונים מינימלי בלימודי התואר הראשון — 75 בדרך כלל; במדעי הטבע, במדעי החיים ובמדעים המדויקים — 70.
2. הלומדים סיימו לפחות שני שלישים מלימודי התואר הראשון בציון ממוצע של 75 לפחות.

3. הלומדים ישלימו לימודים דיסציפלינאריים על פי המפורט בהחלטת המתווים ועדכוני המל"ג בנושא.
4. הלומדים ילמדו לפחות שנה אחת, כך שמשך לימודיהם לתואר הראשון ולתעודת הוראה לא יפחת מארבע שנים.

3. . הוועדה המלווה ליישום המתווים שומרת לעצמה את הזכות לבקש מהמכללה מידע נוסף ו/או להכניס שינויים בהחלטת המתווים אשר יבדקו על ידה בהמשך.

11/ 647 <u>הנוהל לטיפול בבקשות חדשות לפתיחת תכניות לתואר מוסמך בהוראה ו/או בהוראת המקצוע (M.Teach) – דיווח.</u>

המועצה להשכלה גבוהה מאמצת את המלצת ועדת המשנה לענייני אוניברסיטאות ומכללות להוראה מיום 9.6.2009 ורושמת לפניה את הנוהל שנקבע לטיפול בבקשות חדשות שיוגשו לקראת פתיחת תכניות לתואר "מוסמך בהוראה" ו/או "מוסמך בהוראת המקצוע" (M.Teach.), כלהלן:

א. <u>הנחיות האגף להכשרת עו"ה במשרד החינוך – טיפול בבקשות חדשות מרגע הגעתן לאגף להכשרת עובדי הוראה במשרד החינוך (טרם הגעתן למל"ג):</u>

ההנחיות להלן גובשו במשותף עם הוועדה ליישום המתווים, ועל בסיסן יוחלט באגף להכשרת עו"ה במשרד החינוך אם להצטרף לבקשה של מוסד להכשרת עו"ה לפתוח תכנית לימודים חדשה לתואר "מוסמך בהוראה" ולהעבירה להמשך טיפול במל"ג (לא רלוונטי למוסדות בתקצוב ות"ת):

א. למוסד יש אישור מל"ג להעניק תואר ראשון ותעודת הוראה במסלול הגיל הרלוונטי ובהתמחות הרלבנטית.
ב. המוסד הגיש תוכניות הכשרה להוראה (לתעודת הוראה או לתואר "בוגר בהוראה") על פי המתווים ומרביתם אושרו להפעלה.
ג. בשלב הראשון המוסד יוכל לבחור באחת משתי האפשרויות הבאות:
   - תוכנית M.Teach בהוראה - ניתן יהיה להגיש תוכנית למסלול אחד בהתאם לחוזקות המוסד ויכולותיו האקדמיות (יאושרו לכל היותר 50 סטודנטים).
   - תוכנית M.Teach בהוראת מקצוע - ניתן יהיה להגיש תוכנית לשני מקצועות בלבד (כ- 40 סטודנטים).
ד. המוסד הכשיר לפחות ארבעה מחזורים של תלמידי הכשרת אקדמאים להוראה (הסבת אקדמאיים לתעודת הוראה).
ה. במוסד לומדים לפחות 1000 סטודנטים סדירים, שמתוכם 200 לפחות הם אקדמאים שלומדים בתוכניות הכשרה להוראה.
ו. המוסד מקיים לפחות שלוש תוכניות לתואר שני, שלפחות אחת מהן קיבלה הסמכה.
ז. לתכניות M.Teach בהוראת מקצוע מסוים יוצב תנאי נוסף: 60 לומדים לפחות במקצוע זה לתואר ראשון.
ח. תינתן קדימות למקצועות נדרשים על פי הנחיות משרד החינוך.
ט. לצורך אישור התוכנית במשרד החינוך על המוסד לציין את התייחסותו לדרישות משרד החינוך (שפת ההוראה, תרבות ומורשת, זה"ב וכד').
י. לאחר אישור פתיחה והרשמה של תוכנית אחת ניתן יהיה להגיש תוכניות נוספות, ובלבד שמספר הסטודנטים הלומדים ל- M.Teach לא יעמוד על יותר משליש מספר הסטודנטים הסדירים.

ב. <u>דרכי הטיפול בבקשות חדשות מרגע הגעתן למל"ג:</u>

<u>תנאים להגשה:</u>

1. הגשת בקשה לפתיחת תכניות לימודים חדשות לקראת תואר שני בהוראה ו/או בהוראת המקצוע, תתאפשר לכל המוסדות האקדמיים המכשירים להוראה וזאת באופן הבא:
   א. בתחומים ובחטיבות הגיל שבהם יש למוסד אישור המל"ג להעניק תואר ראשון משולב תעודת הוראה.
   ב. בתחומים ובחטיבות הגיל שבהם העניק המוסד עד כה תעודת הוראה בנפרד מהתואר (לימודי תעודה).
2. במוסדות המתוקצבים ע"י ות"ת יוכלו להגיש רק תכניות לימודים שאושרו במסגרת התכנית הרב שנתית שאושרה למוסד.
3. מוסדות המתוקצבים ע"י משרד החינוך יגישו את בקשותיהם בצירוף אישור האגף להכשרת עובדי הוראה במשרד החינוך (אשר מעיד על בדיקת התכנית ע"י האגף, עמידה בקריטריונים שלו, התייחסות תכנונית - פריסה גיאוגרפית ומגזר - ומתן התחייבות לתקצובה), ובכפוף להנחיות שגובשו במשותף ע"י האגף להכשרת עובדי הוראה והוועדה ליישום המתווים, כמפורט לעיל.

<u>אופן ההגשה:</u>

4. הגשת בקשה חדשה לפתיחת תכנית לימודים לקראת תואר אקדמי שני (M.Teach) תוגש בהתאם להנחיות הכלליות של המל"ג להגשת בקשה לפתיחת תכנית לימודים חדשה (ספטמבר 2005) הכוללת את התכנית עצמה על עיקריה, תכניה וכיו"ב.
5. על מוסד המגיש בקשה כנ"ל להתייחס באופן פרטני ומפורש לתנאים לקיום תוכניות לתואר M.Teach. כפי שנקבעו בהחלטת המל"ג בעניין המתווים המנחים בהכשרה להוראה מיום 21.11.2006 (וכפי שתוקנה ביום 29.1.2008), תוך התייחסות, בין היתר, לנקודות הבאות (בהתייחס לכל תכנית):
   א. רציונאל תכנית הלימודים, נתיב הלימודים המבוקש (תואר שני בהוראה או תואר שני בהוראת המקצוע), מתכונת הלימודים (מחקרי/לא מחקרי) והיקפם (בשנים ובש"ש).
   ב. תנאי קבלה וסיום לימודים (סעיף 7ג' בהחלטה על המתווים).
   ג. נוסח תעודת המוסמך ונוסח תעודת הוראה.
   ד. תכנית לימודי ההשלמה לאקדמאים (נספח לימודי השלמה המצורף להחלטת המתווים).
   ה. מבנה לימודים כללי וטבלת תכנית לימודים מאוישת.
   ו. טבלת סגל ושיבוץ המורים לקורסים.
   ז. שילוב תחומי הליבה בתכנית (סעיף 6 בהחלטה על המתווים).
   ח. תפיסת המוסד את ההתנסות המעשית בתכנית.
   ט. עמידת המוסד והתכנית בכל החלטות המל"ג המתייחסות לתואר שני באשר הוא.

<u>הליך האישור של בקשות לפתיחת תכניות לימודים חדשות לקראת תואר **M.Teach**:</u>

6. הבקשה, (בצירוף אישור האגף במקרה של בקשה של מכללה לחינוך), עוברת לעיון מזכירות המל"ג, אשר בודקת, כאמור לעיל, עמידת התכנית בתנאי המינימום שנקבעו והופצו לכל המוסדות במסגרת "הנחיות כלליות למוסד המבקש לפתוח תכנית לימודים אקדמית" וכן עמידת התכנית בתנאים להגשת תכנית לתואר שני .M.Teach שנקבעו בהחלטת המתווים. כל עוד התוכנית המוגשת אינה עומדת בתנאי המינימום והחלטות המל"ג היא לא נרשמת. באם התוכנית עומדת בתנאי המינימום, הרי שלאחר רישומה מועברת הבקשה לדיון בוועדה שהקימה המועצה להשכלה גבוהה ליישום החלטת המתווים המנחים (להלן: וועדת יישום המתווים).

7. ועדת יישום המתווים תקים ועדה מקצועית אשר תשמש כוועדה לבדיקת הבקשות החדשות לפתיחת תכניות לתואר שני (M.Teach.) בהוראה ולתואר שני בהוראת המקצוע . נציג של ועדת המתווים ישמש כחבר בוועדה המקצועית.
8. הרכב הוועדה יובא לאישור המל״ג בנוהל קבלת החלטות בכתב.
9. הוועדה המקצועית תגיש את המלצתה לוועדת המתווים בדבר פתיחת תכנית הלימודים המבוקשת.
10. ועדת המתווים תגיש את עמדתה המסכמת לועדת המשנה במל״ג.
11. במקרים של בקשות של אוניברסיטאות, ההמלצה של ועדת המתווים למל״ג תובא לדיון בוועדת המשנה לענייני אוניברסיטאות ומכללות לחינוך, רק אחרי קבלת אישור ות״ת.
12. ועדת המשנה של המל״ג לענייני אוניברסיטאות ומכללות לחינוך תדון בהמלצותיה של ועדת המתווים, ותעביר את המלצתה שלה למליאת המל״ג.
13. כנהוג במל״ג, המוסד יהיה רשאי לפתוח את תכנית הלימודים המבוקשת, עם קבלת האישור הסופי במל״ג.
14. בהתאם להחלטת המל״ג, התכנית תיבדק לקראת שלב ההסמכה להעניק את התואר האקדמי הנ״ל.

<u>דו"ח הוועדה לבחינת תוכניות הלימודים לקראת תואר ראשון .B.Sc בהנדסה רפואית ובהנדסה ביו-רפואית בארץ .</u>

המועצה להשכלה גבוהה קיבלה לידיה את ממצאי דוח הוועדה שבחנה את תוכניות הלימודים לקראת תואר ראשון .B.Sc בהנדסה רפואית

ובהנדסה ביו-רפואית בארץ ורשמה לפניה את המלצות ועדת המשנה כדלהלן :

1. להודות לוועדה המקצועית בראשותו של פרופ' דן אדם על עבודתה ועל הדוח שהגישה.
2. אוניברסיטת בן גוריון :

ועדת המשנה התרשמה לטובה מהשיפור שחל במחלקה להנדסה ביו-רפואית מאז כתיבת הדוח. ועדת המשנה סבורה כי ראש המחלקה מתאים לעמוד בראש התוכנית. הוועדה רואה בחיוב את תמיכת הנהלת האוניברסיטה בהתפתחות המחלקה הנדונה ומצפה להמשך התפתחות המחלקה – בהתאם להתחייבויות הנהלת האוניברסיטה.

3. בית ספר גבוה לטכנולוגיה :

בהתאם להמלצות הוועדה המקצועית, החליטה ועדת המשנה כי אם המכללה מעוניינת להמשיך ולקיים את תוכנית הלימודים לקראת תואר ראשון .B.Sc בפיסיקה\הנדסה רפואית יהיה עליה לשנות ולעדכן את תוכנית הלימודים בהתאם לדרישות הוועדה המקצועית. לחילופין, הוצע על ידי ועדת המשנה כי המכללה תוכל ללמד את נושא ההנדסה הרפואית במסגרת התוכניות הקיימות במכללה : פיסיקה/הנדסת אלקטרואופטיקה ו\או בהנדסת אלקטרוניקה.

11/ 648 **<u>חידוש/הארכת ההסמכה של המכללה האקדמית עמק יזרעאל להעניק תואר ראשון (.B.A) בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה במתכונת דו חוגית- חוות דעת מומחה</u>**

בישיבתה ביום 30.06.2009 דנה המועצה להשכלה גבוהה בנושא והיא מאמצת את המלצת וועדת המשנה למוסדות שאינם אוניברסיטאות ושלוחות מחו"ל (מיום 09.06.2009) ומחליטה כלהלן :

1. להודות למומחה על חוות הדעת שהגיש בעניין.
2. בהתבסס על חוות דעת המומחה, להעניק למכללה האקדמית עמק יזרעאל הסמכה קבועה לתוכנית הלימודים לתואר ראשון (.B.A) "בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה במתכונת דו חוגית."
3. להפנות את תשומת לב המכללה להערות המומחה, במיוחד לצורך לעדכן את הקורס בתיאוריות סוציולוגיות והוספת פרטי קריאה באנגלית.

****

התקיימה הצבעה:

בעד – 13

אין נמנעים ואין מתנגדים

ההחלטה התקבלה פה אחד

****

11/ 649 **<u>חידוש/הארכת הכרה וההסמכה הטכנית של תכניות הלימודים לתואר ראשון ושני במנהל עסקים המתקיימות בקריה האקדמית קרית אונו.</u>**

המועצה להשכלה גבוהה דנה בישיבתה ביום 30.6.2009 בנושא שבנדון והיא מאמצת את המלצת ועדת המשנה למוסדות שאינם אוניברסיטאות מיום 9.6.2009 ומחליטה להאריך את ההכרה וההסמכה הזמנית של הקריה האקדמית קרית אונו להעניק תואר ראשון (.B.A) במינהל עסקים ותואר שני ללא תזה (M.B.A) במנהל עסקים בשנה, דהיינו עד סוף יוני 2010. זאת כדי לאפשר לוועדה לבדיקת איכות הלימודים במנהל עסקים המתקיימים בקרית אונו ולועדת המעקב לקריה האקדמית קרית אונו להשלים עבודתן כנדרש ולהגיש המלצותיהן הסופיות למל"ג, טרם תדון בהארכת ההכרה וההסמכה.

****

התקיימה הצבעה:
בעד –14
אין נמנעים ואין מתנגדים
ההחלטה התקבלה פה אחד
****

11/ 650 **<u>בקשת המכללה האקדמית כנרת בעמק הירדן, לקבל הסמכה להעניק תואר ראשון B.Sc. בהנדסת מערכות מידע - דוח הוועדה המלווה .</u>**

המועצה להשכלה גבוהה מחליטה לאמץ את המלצת ועדת המשנה לענייני טכנולוגיה והנדסה כדלהלן:

1. להודות לוועדה המקצועית בראשותו של פרופ' דוב דורי על עבודתה ועל הדוח שהגישה.
2. להסמיך את המכללה האקדמית כנרת בעמק הירדן להעניק תואר ראשון B.Sc בהנדסת מערכות מידע. בשלב זה תינתן ההסמכה למוסד עד סוף שנה"ל תשע"ב.
3. הוועדה המלווה תמשיך ותעקוב מקרוב אחר התנהלות התוכנית במוסד תוך מתן דגש על גיוס סגל נוסף מתחום הלימודים הנדון, אשר יועסק במשרה מלאה בתוכנית.
4. לקראת סוף שנת הלימודים תש"ע תגיש המכללה דוח התפתחות על מנת לאפשר לוועדה המלווה להמשיך לעקוב אחר התפתחות התוכנית במכללה בכלל וגיוס חברי סגל נוספים בפרט.

****

התקיימה הצבעה:
בעד –14
אין נמנעים ואין מתנגדים
ההחלטה התקבלה פה אחד
****

11/ 651 **<u>הארכת הסמכה (טכנית) של המרכז האקדמי רופין להעניק תואר ראשון B.Sc. בהנדסת תעשייה וניהול.</u>**

המועצה להשכלה גבוהה מחליטה לאמץ את המלצת ועדת המשנה לענייני טכנולוגיה והנדסה כדלהלן:

להאריך את ההסמכה שניתנה למרכז האקדמי רופין להעניק תואר ראשון B.Sc. בהנדסת תעשייה וניהול בשנתיים נוספות (עד ליום 30.6.2011), זאת בכדי לאפשר לוועדה המלווה לסיים את עבודתה.

****

התקיימה הצבעה:
בעד –14
אין נמנעים ואין מתנגדים
ההחלטה התקבלה פה אחד
****

11/ 652 **<u>דו"ח הוועדה של המועצה להשכלה גבוהה לנושא "קורסי יסוד" במסגרת הלימודים לתואר הראשון: הצעה ללימודי הרחבה והעשרה.</u>**

א. המועצה להשכלה גבוהה דנה בישיבתה שהתקיימה בתאריך 30.6.2009 בדו"ח הוועדה לנושא "קורסי יסוד" במסגרת הלימודים לתואר הראשון- לימודי הרחבה והעשרה.

ב. המועצה להשכלה גבוהה מודה לוועדה, בראשותה של פרופ' פנינה קליין, על עבודתה היסודית והמקיפה ועל הדו"ח שהגישה.

ג. המועצה להשכלה גבוהה מאמצת עקרונית את המלצות הוועדה ל"לימודי היסוד" (מפורטות להלן).

ד. מפאת חשיבות הנושא, מבקשת המועצה ממזכירות המועצה להכין את נושא קידומם של "לימודי היסוד" לדיון נרחב באחת מישיבותיה הראשונות של המועצה בשנת תש"ע, תוך הקצאת זמן מתאים לדיון.

ה. המועצה להשכלה גבוהה מקדמת בברכה את נכונות ות"ת נכונות לשקול תקצוב שני קורסי יסוד שנתיים (4 סמסטריאליים) על מנת לאפשר הטמעה של המלצות הוועדה ל"ללימודי היסוד". יש להדגיש כי שני קורסי יסוד שנתיים (4 סמסטריאליים) אלו יבואו כתוספת למכסת הלימודים הקיימת לתואר הראשון.

ו. המועצה להשכלה גבוהה תראה בתחילת יישום ("פיילוט") המלצות הוועדה ל"לימודי יסוד" בתמיכת ות"ת, כבר בשנת הלימודים תש"ע- צעד חשוב לחיזוק לימודי ההעשרה וההרחבה (מדעי הרוח) לתואר ראשון במערכת ההשכלה הגבוהה בישראל.

ז. להלן מפורטות המלצות הוועדה של המל"ג לנושא "קורסי יסוד" במסגרת הלימודים לתואר הראשון (לימודי הרחבה והעשרה) שאומצו כאמור ע"י המועצה להשכלה גבוהה:

<u>א. במישור הכללי</u>

יש צורך לשנות את <u>ההתייחסות ללימודי יסוד ("לימודי הרחבה והעשרה") ולהגביר את ההערכה ותחושת החשיבות של קורסים להרחבת הדעת כדי לאפשר רפורמות בנושא,</u> כפי שהדבר קורה בארצות מערביות אחרות.

- כדי לתרום לשינוי ההתייחסות לנושא מוצע לדוגמא, להתחיל **בשינוי סמנטי**: להתייחס ל "קורסים מרחיבי דעת" או "לקורסי הרחבה והעשרה" במקום "לקורסי יסוד".
- לאפשר למוסדות שונים לבחור תחומים בהם יכולים הטובים שבמרצים, **מרצים "כוכבים"** להציע קורסים מרחיבי דעת. מספר קורסים שיבחרו מתוך הקורסים שיוצעו יכנסו למאגר פוטנציאלי של קורסי בחירה מתוך רשימת קורסי הרחבה והעשרה.
- **נושאי קורסי הרחבה והעשרה** ישקפו אתגרי חשיבה ויהיו בעלי פוטנציאל לעניין סטודנטים. מהלך הקורסים יתוכנן תוך ניצול עקרונות פדגוגיים וכלי הוראה ולמידה עדכניים. ההתייחסות של המוסד לקורסים אלה תייצג את הערך המיוחס להם בתכנית הלימודים (מתן קרדיט אקדמי כמקובל לגבי קורסים אחרים).
- **"חלונות" זמן להרחבת דעת.** יש לבדוק אפשרות של הקצאת מועד או מועדים קבועים במערכת השעות במוסד כולו (מעין "חלון" במערכת) אשר יאפשר לסטודנט לבחור ולהשתתף בקורסים מרחיבי דעת.
- **השלמת ידע והרחבת ידע.** יש לבחון אפשרות של קורסים בשתי רמות: רמה בסיסית ורמה מתקדמת, תוך התאמת רמת קורסי היסוד לרמת הידע והצרכים של הסטודנט.
- **תגמול והגמשת הדרישות.** יש לשקול אפשרות של התמרת שעות מסוימות, לדוגמא, מקורסי בחירה בתכנית הקיימת, לטובת קורסים מרחיבי דעת.
- **חשיפה מוקדמת של סטודנטים** לאפשרות לבחור קורסים להרחבת הדעת. אין לצפות שסטודנט יגלה עניין או יבחר בנושאים שחסרה לו חשיפה ראשונית אליהם. ע"כ, מומלץ לידע את הסטודנטים במפגש לפני תחילת הלימודים על הקורסים להרחבת הדעת והנושאים שידונו בהם.
- **הומלץ לתת את הדעת לצורך בהרחבה תוך תחומית במסגרת קורסים קיימים.** הועלתה ההצעה לאפשר למוסדות לעודד ולתגמל מרצים אשר במסגרת הקורסים שלהם יוצרים תשתית רחבה ואיכותית המקשרת את תחום ההתמחות הספציפי בו הם עוסקים עם נושאים אחרים הנלמדים באותו תחום או בתחומים קרובים והקשורים לנושאים אקולוגיים, תרבותיים, היסטוריים, מדעיים או נושאים רלבנטיים אחרים.

<u>במישור הספציפי</u>

- .. בכל מוסד ימונה איש סגל אקדמי בכיר ובעל יוזמה לתפקיד "הממונה על קורסי הרחבה והעשרה", והוא זה שיופקד על ניהול המערך האוניברסיטאי ללימודי היסוד, כולל ייזום קורסים, איתור המרצים המתאימים, הכנת מערך השיעורים ותיאום בין הפקולטות.

- .. כל מחלקה או פקולטה במוסד אקדמי, תגדיר מהו פרופיל הבוגר אליו היא מתכוונת להגיע וכיצד תכנית הלימודים שלו תומכת באופן שבו יוכל להשתלב בעבודה בחברה הישראלית, ובהתאם לכך תציע אשכול קורסים להרחבת הדעת. יש ליצור קורסים ייחודיים ללימודי ההעשרה (כגון "ארון הספרים היהודי" או "תחנות יסוד בתרבות "המערב", או "רעיונות גדולים במתמטיקה", או "פריצות דרך בפיסיקה").
- .. כל סטודנט יהיה חייב לבחור שניים מתוך שלושת המקבצים המוצעים.
- .. בכל מוסד להשכלה גבוהה תינתן אפשרות ללמוד קורס במיומנות שפה דבורה וכתובה.
- .. מוצע לשקול ייזום קורסים שיתמקדו במורשת ישראל (היסטוריה, תרבות, מדינת ישראל). הצעה ברוח זו הועלתה גם על-ידי הסטודנטים.
- .. תכנון ויישום הצעות בנושא קורסים להרחבת דעת יתבססו על תהליכים פנימיים בתוך כל מוסד אקדמי ולא על דגם אחד או יותר "שיכפה" על כל המוסדות. בשלב ראשון רצוי לבחון את מאגר "המרצים הכוכבים" והקורסים הקיימים במוסד, ולבחון אפשרות "שדרוגם" לקורסי יסוד.
- .. קורסים מרחיבי דעת יוצעו בפורמטים שונים הכוללים דיון בקבוצות קטנות וקורסים של מרצים "כוכבים" בקבוצות גדולות או בשיטות של הוראה/למידה מרחוק. לגבי האפשרות של למידה מרחוק הוצע להתחיל את התוכנית באפשרות לקורס סמסטריאלי אחד בלבד.
- .. כל אחד מקורסי ההעשרה יינתן ע"י מרצה בעל הצלחה מוכחת בהוראה אשר הינו חבר סגל תקני באחד המוסדות להשכלה גבוהה בארץ.
- .. תהליך הרפורמה בנושא קורסי הרחבה והעשרה יכול לעודד שיתוף פעולה בין המוסדות להשכלה גבוהה. המוסדות יבחרו בתחומי דעת בהם מרצים מצטיינים יוכלו להציע קורסי יסוד לסטודנטים ממוסדות שונים בארץ. השתתפות זו תוכל להתבצע בפועל או באמצעות תכניות הוראה/ למידה מרחוק.

****

התקיימה הצבעה:

בעד –12

אין נמנעים ואין מתנגדים

ההחלטה התקבלה פה אחד

****

<u>לימודים לקראת תואר אקדמי ראשון במסגרת בית הספר התיכון – הצעה להקמת ועדה בודקת.</u>

דברי הסבר:

<u>פרופ' מאיר ניצן</u>: דיווח כי קיים שטף של תכניות בהן מוצעים לימודים לקראת תואר אקדמי ראשון במסגרת בית הספר התיכון והביא לדוגמה את בג"ט ומכון לנדר. הצורך בהתערבות המועצה להשכלה גבוהה בעניין זה דחוף מאוד.

<u>פרופ' נחום פינגר</u>: הזכיר כי באחת הישיבות של המועצה הקודמת סוכם להקים ועדה לבדיקת נושא זה.

11/ 653 <u>ה ח ל ט ה.</u>

בהמשך לסיכום שהתקבל במל"ג העשירית, הוחלט להקים ועדה בראשותה של ד"ר ציפי ליבין לבדיקת לימודים לקראת תואר אקדמי ראשון במסגרת בית הספר התיכון.

****

התקיימה הצבעה:

בעד –13

אין נמנעים ואין מתנגדים

ההחלטה התקבלה פה אחד

****

11/ 654 **<u>נוהל עבודת המועצה להשכלה גבוהה במהלך פגרת הקיץ</u>**

פרופ׳ נחום פינגר ביקש את הסכמת חברי המל״ג לקיים שתי ישיבות במהלך פגרת הקיץ וזאת על פי נוהל עבודת המועצה להשכלה גבוהה במהלך פגרת הקיץ כלהלן:

1. על מנת לשמור על רצף בעבודת המועצה להשכלה גבוהה גם בתקופות הפגרה ולא לעכב במהלכה טיפול בנושאים השוטפים שעל סדר יומה, מחליטה המועצה להסמיך צוות מצומצם מבין חבריה (סגן יו״ר מל״ג ו/או חבר מל״ג מטעמו, יו״ר ות״ת או מי מטעמו, ויושבי ראש ועדות המשנה או חברי מל״ג ממלאי-מקומם) לדון ולהמליץ למל״ג (אשר תקבל החלטתה בנושאים אלה בנוהל קבלת החלטות בכתב) בנושאים דחופים ספציפיים שעל סדר יומה של המועצה.
2. הצוות, כאמור, יגבש את המלצותיו למליאת המל״ג, אשר תועברנה לחברי המועצה לשם קבלת החלטות על פי ״נוהל קבלת החלטות בכתב״, באמצעות דואר אלקטרוני לשם מתן הזדמנות לקבלת הערות החברים בכתב (כולל הצבעה). חברים יתבקשו להביע דעתם להצעות ההחלטות תוך 14 יום מקבלת הצעת ההחלטה. במידה ויהיו לפחות 3 חברי מל״ג שיתנגדו להצעת ההחלטה יובא הנושא לדיון במליאה.
3. המועצה להשכלה גבוהה מבהירה כי בכל מקרה, צוות זה לא ידון בהחלטות הדורשות רוב מיוחס במליאת המועצה, כמו מתן הכרה למוסד להשכלה גבוהה והסמכת מוסד להעניק תואר אקדמי מוכר.
4. המלצות הצוות המצומצם תירשמנה כהחלטות המועצה, אם וככל שיאושרו על ידה בנוהל קבלת החלטות בכתב, בפרוטוקול הישיבה העוקבת של המועצה להשכלה גבוהה.

****

התקיימה הצבעה:

בעד –12

אין נמנעים ואין מתנגדים

ההחלטה התקבלה פה אחד

****